

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.07.2006
Avaldamismärge:	RT I 2006, 28, 211

Toiduseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 01.06.2006

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 13. juuni 2006. a otsusega nr 1030

I. Toiduseaduses(RT I 1999, 30, 415; 2004, 34, 236) tehakse järgmised muudatused:

§ 1. Seaduse tekstis asendatakse sõnad «toidutoore ja toit» ning «toidutoore või toit» sõnaga «toit» vastavas käändes.

§ 2. Seaduse tekstis asendatakse sõna «käitlemisettevõtte» sõnaga «ettevõtte» vastavas käändes.

§ 3. Paragrahvi 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesolevas seaduses sätestatakse toidu käitlemise alused, käitleja enesekontroll ning riiklik järelevalve toidu ohutuse ja muudele nõuetele vastavuse tagamiseks. Kus asjakohane, kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4–17), artikli 1 lõikes 2 nimetatud materjalide ja esemete suhtes.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 031, 01.02.2002, lk 1–24), artikli 1 lõikes 3 sätestatud oma tarbeks mõeldud toimingute suhtes. Samuti ei kohaldata käesolevat seadust nimetatud määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud toimingute tegemisel haridusasutuses õpilaste õpetamise või hoolekandeesutuses viibivate isikute õpetamise, arendamise või abistamise eesmärgil.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, tubaka ja tubakatoodete ega ravimiseaduses sätestatud ravimite suhtes.

(4) Alkoholi ja vee käitlemise suhtes kohaldatakse käesolevat seadust niivõrd, kui võrd alkoholi ja vee käitlemist ei ole reguleeritud muude õigusaktidega.

(5) Euroopa Liidu õigusaktides, käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatavates õigusaktides ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.

(6) Vabariigi Valitsus või põllumajandusminister võib oma pädevuse piires kehtestada toidualaste meetmete rakendamiseks õigusakte küsimustes, mille otsustamise õigus on vastavalt Euroopa Liidu õigusaktidele liikmesriigil.»

§ 4. Paragrahvi 2 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Toit käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 sätestatud aine või toode.»

§ 5. Paragrahv 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 3. **Esmatootmine ja esmatoode**

(1) Esmatootmine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 17 sätestatud tegevus.

(2) Esmatoode käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.04.2004, lk 1–54) artikli 2 lõikes 1 sätestatud toode.»

§ 6. Paragrahvid 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Paragrahv 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 6. Käitleja ja toidu käitlemine

(1) Käitleja käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 3 sätestatud isik.

(2) Toidu käitlemine (edaspidi *käitlemine*) käesoleva seaduse tähenduses on tegevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 16 sätestatud toidu tootmise, töötlemise ja turustamise etappides.

(3) Jaekaubandus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 7 sätestatud tegevus.»

§ 8. Peatükk 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«2. peatükk ETTEVÕTTEST TEAVITAMINE JA ETTEVÕTTE TUNNUSTAMINE

§ 7. Teavitamine

(1) Käitleja teavitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõikes 2 sätestatud ettevõttest Veterinaar- ja Toiduametit või Tervisekaitseinspeksiooni vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele enne käitlemise alustamist nimetatud ettevõttes.

(2) Teavitama ei pea:

- 1) ettevõttest, mis peab olema tunnustatud käesoleva seaduse § 8 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõike 3 punkti b või c kohaselt;
- 2) ettevõttest, mille loomakasvatushoone või -rajatis või loomade pidamiseks piiritletud ala on registreeritud põllumajandusloomade registris loomatauditõrje seaduse alusel;
- 3) käitleja, kellel on majandustegevuse registris toidu jae- või hulgikaubanduse või toitlustamisega tegelemise kohta registreering kaubandustegevuse seaduse alusel;
- 4) käitleja, kellel on ravimite käitlemise tegevusluba, mis ravimiseaduse alusel on registreeritud ravimite käitlemise tegevuslubade registris;
- 5) ettevõttest, mille suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 1 lõike 2 punkti c või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.04.2004, lk 55–205), artikli 1 lõike 3 punkti c kohaselt ei kohaldata nimetatud määrustes kehtestatud nõudeid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul esitab käitleja kirjaliku teavitamise avalduse Veterinaar- ja Toiduametile või Tervisekaitseinspeksioonile vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele. Teavitamise avalduse näidisvorm avalikustatakse nimetatud järelevalveasutuse veebilehel.

(4) Teavitamise avalduses peavad olema järgmised andmed:

- 1) käitleja ja käitleja esindaja nimi, isiku- või registrikood ning sidevahendite numbrid;
- 2) käitleja aadress;
- 3) ettevõtte asukoht ja aadress (käitleja tegevuskoht);
- 4) käitlemisvaldkond.

§ 8. Tunnustamisele kuuluvad ettevõtted

(1) Lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõike 3 punktide b ja c kohaselt tunnustamisele kuuluvatele ettevõtetele kuuluvad tunnustamisele:

- 1) ettevõtte, kus toimub loomsete esmatoodete selline käitlemine, mille käigus ei muutu nende esialgne kuju ja esialgsed omadused, välja arvatud ettevõtte, kus toimub nimetatud toodete esmatootmine ja tootja tehtavad sellega seotud toimingud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 tähenduses või kus tegeletakse toidu vedamisega;
- 2) ettevõtte, kus toimub mitteloomsete esmatoodete selline käitlemine, mille käigus muutuvad nende esialgne kuju ja esialgsed omadused;
- 3) ettevõtte, kus toimub toidu töötlemine, sealhulgas valmistamine, või pakendamine;
- 4) ettevõtte, kus toitu, välja arvatud mitteloomseid esmatooteid, üksnes ladustatakse;
- 5) ettevõtte, kus tegeletakse jaekaubandusega (edaspidi *jaekaubandusettevõtte*) ja käideldakse toitu, mida tuleb toidu ohutuse tagamiseks hoida toatemperatuurist erineval temperatuuril.

(2) Tunnustamisele ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa II peatükis III nimetatud ettevõtted.

(3) Toidu käitlemisvaldkondades tunnustamisele kuuluvate ettevõtete täpsustatud loetelu ja nende tunnustamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 9. Tunnustamine

(1) Tunnustamine on menetlus, mille käigus hinnatakse ja kinnitatakse sellise ettevõtte või selle osa, kus toitu käideldakse, vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 ning muudes asjakohastes toidualastes õigusaktides sätestatud nõuetele.

(2) Kui käesoleva seaduse § 8 kohaselt peab ettevõtte olema tunnustatud, on toitu lubatud käidelda üksnes tunnustatud ettevõttes.

(3) Ettevõtte nõuetekohasust hinnatakse ja kinnitatakse tervikuna või osade kaupa, kui need asuvad eraldi või kui käitlemine toimub mitmes käitlemisvaldkonnas.

(4) Ettevõtte tunnustatakse käitlemisvaldkondade kaupa ning kindla toidugrupi käitlemiseks ettevõttes tunnustamise ajal valitsenud tingimustel.

(5) Tunnustamise otsustab käitleja kirjaliku taotluse alusel Veterinaar- ja Toiduamet või Tervisekaitseinspeksioon vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele.

(6) Tunnustamisel valitsenud tingimusi muutvatest ehituslikest, tehnoloogilistest, töökorralduslikest ja muudest ümberkorraldustest ning käitlemise peatamisest või lõpetamisest peab käitleja teatama tunnustamist korraldavale järelevalveasutusele, edastades viimasele sellekohase kirjaliku teate.

§ 10. Ettevõtte tunnustamise otsustamine

(1) Järelevalveasutus kontrollib ettevõtte vastavust käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 viidatud nõuetele. Kui ettevõtte on nõuetekohane, teeb järelevalveasutus ettevõtte tunnustamise otsuse.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.04.2004, lk 1–141), artikli 31 lõikes 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.04.2004, lk 206–319), artiklis 3 sätestatud juhtudel ja tähtajaks võib järelevalveasutus teha tingimusliku tunnustamise otsuse.

(3) Kui ettevõtte ei ole hindamistulemuste põhjal nõuetekohane, siis ettevõtet ei tunnustata.

(4) Järelevalveasutus teeb otsuse 20 tööpäeva jooksul taotluse ning käesoleva seaduse § 8 lõike 3 alusel kehtestatud tunnustamise korras nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates.

(5) Kui ettevõtte kohta on tehtud tingimuslik tunnustamise otsus, teeb järelevalveasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 31 lõikes 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 854/2004 artiklis 3 nimetatud tähtaja jooksul tunnustamise otsuse või tunnustamisest keeldumise otsuse. Käitleja võib enne tingimusliku tunnustamise otsuse kehtivusaja lõppu esitada kirjaliku taotluse tunnustamise otsuse tegemiseks.

(6) Tunnustamise otsus või tunnustamisest keeldumise otsus antakse käitlejale üle allkirja vastu või saadetakse posti teel.

§ 11. Tunnustamise otsuse kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 882/2004 ja nr 854/2004 sätestatud juhtudel teeb tunnustamise otsuse teinud järelevalveasutus otsuse tunnustamise otsuse kehtivuse peatamise või osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistamise kohta.

(2) Ettevõttes, mille tunnustamise otsus tunnistatakse kehtetuks või mille tunnustamise otsuse kehtivus peatatakse, tuleb käitlemine otsuses märgitud ulatuses viivitamata lõpetada või peatada.

(3) Tunnustamise otsuse kehtivus taastatakse ja käitlejal on õigus otsusega lubatud tegevust jätkata, kui käitleja on kõrvaldanud tunnustamise otsuse kehtivuse peatamise tinginud asjaolud, esitanud kirjaliku taotluse tunnustamise otsuse kehtivuse peatamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks ning nimetatud otsus on kehtetuks tunnistatud.

(4) Tunnustamise otsuse kehtivuse peatamise otsus, tunnustamise otsuse kehtivuse peatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsus ja tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsus antakse käitlejale üle allkirja vastu või saadetakse posti teel.»

§ 9.Paragrahvi 12 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 10.Paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Uuendtoidukomisjoni tegevust finantseeritakse riigieelarvest Veterinaar- ja Toiduameti eelarve kaudu.»

§ 11.Paragrahvi 15 lõikes 2 asendatakse sõnad «toiduhügieeni üldeeskirjas» sõnadega «Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004».

§ 12.Paragrahvi 19 lõikes 1 asendatakse sõnad «toidutoorme tootmisel või esmasel töötlemisel» sõnaga «esmatootmisel».

§ 13.Paragrahvi 20 lõike 2 punkt 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3¹) tervisemärgi ja identifitseerimismärgi mittenõuetekohast kasutamist märgistusel;».

§ 14.Paragrahvi 22:

1)lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõnad «toidutoorme tootja, esmane töötleja, toidu valmistaja või pakendaja» sõnadega «toidu tootja, töötleja, sealhulgas valmistaja, või pakendaja»;

2)lõiked 5–7 tunnistatakse kehtetuks.

§ 15.Paragrahv 23 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 23. Toidu jälgitavus

Käitleja peab tagama toidu jälgitavuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 18 kohaselt.»

§ 16.Paragrahvi 26 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Toiduhügieeni käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõikes 1 sätestatud meetmed ja tingimused.

(2) Toiduhügieeninõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004.

(3) Põllumajandusminister kehtestab toiduhügieeninõuded küsimustes, mille otsustamise õigus on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määruste kohaselt liikmesriigil, või muud asjakohased nõuded. Toiduhügieeninõuetes või muudes asjakohastes nõuetes võib kehtestada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 1 ning määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklis 1 nimetatud väikesed tootekogused ja määrata kohaliku piirkonna.

(4) Pädevad asutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 tähenduses on Veterinaar- ja Toiduamet ning Tervisekaitseinspeksioon vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele.

(5) Toiduhügieeninõuete täitmisel võib käitleja kasutada abivahendina hea hügieenitava juhendit (edaspidi *juhend*), mille töötab välja käitleja, käitlejate ühendus või mõni muu huvitatud osapool koostöös muude asjaomaste osapooltega. Juhendi väljatöötamisel arvestatakse ÜRO Toidu ja Põllumajanduse Organisatsiooni (FAO) ning Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ühise standardiprogrammi *Codex Alimentarius* standardeid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 viidatud juhendis esitatud soovitude kooskõla toiduhügieeninõuetega hindab vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele Veterinaar- ja Toiduamet või Tervisekaitseinspeksioon, kellel on õigus teha ettepanekuid juhendi muutmise kohta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud isik esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 7 toodud nõuetele vastavaks hinnatud juhendi Põllumajandusministeeriumile, kes edastab selle nimetatud määruses sätestatud juhtudel Euroopa Komisjonile.»

§ 17.Paragrahvi 28:

1)lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõikes 5 asendatakse sõnad «toidutoorme tootjale, kelle käitlemisettevõtte ei pea vastavalt käesoleva seaduse § 8 lõikele 1 olema tunnustatud» sõnadega «tootjale, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa I nõudeid, ning tootjale, kelle suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 nõudeid».

§ 18.Paragrahvi 29:

1)lõikes 1 asendatakse sõna «töötajate» sõnadega «toiduga kokkupuutuvate töötajate»;

2)lõikes 4 asendatakse sõnad «toidutoorme tootjale, kelle käitlemisettevõtte ei pea vastavalt käesoleva seaduse § 8 lõikele 1 olema tunnustatud» sõnadega «tootjale, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa I nõudeid, ning tootjale, kelle suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 nõudeid».

§ 19.Paragrahvis 31 ja § 48 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõnad «toiduga kokkupuutuvad materjalid ja esemed» sõnadega «toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalid ja esemed» vastavas käändes.

§ 20.Paragrahvi 32:

1)lõikest 1 jäetakse välja teine ja kolmas lause;

2)lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 21.Paragrahv 33 tunnistatakse kehtetuks.

§ 22.Paragrahvi 34:

1)lõikes 1 asendatakse sõnad «toidutoorme, toidu ja nende käitlemise» sõnadega «toidu ja selle käitlemise»;

2)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käitleja peab määrama kindlaks toidu ohutuse seisukohalt olulised käitlemisetapid, sealhulgas kriitilised kontrollpunktid, kontrollima neid ning registreerima kontrolli tulemused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 nõuete kohaselt.»;

3)lõiked 3, 4 ja 6 tunnistatakse kehtetuks.

§ 23.Paragrahvi 35 lõike 3 viimases lauses asendatakse sõnad «toidutoorme- või toidukogust» sõnaga «toidukogust».

§ 24.Paragrahv 39¹tunnistatakse kehtetuks.

§ 25.Peatükk 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«7. peatükk

TOIDU EESTISSE TOIMETAMINE, IMPORT JA EKSPORT NING JÄRELEVALVE NENDE ÜLE

§ 41. Toidu Eestisse toimetamine, import ja eksport

(1) Toidu Eestisse toimetamine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 lõikes 16 sätestatud tegevused.

(2) Import käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 lõikes 15 sätestatud tegevus.

(3) Eksport käesoleva seaduse tähenduses on nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), artiklis 161 sätestatud tegevus.

(4) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse üksnes loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud toidu suhtes.

§ 42. Piiripunktid

(1) Toidu Eestisse toimetamine ning eksport on lubatud riigipiiri seaduse alusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti kaudu.

(2) Sellist toitu, mille suhtes tuleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 53 lõike 1 punkti b alusel kehtestatud Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevalt importimisel järelevalvet teostada piiripunktis, on lubatud importida üksnes Euroopa Komisjoni õigusaktiga kehtestatud loetelus nimetatud piiripunkti kaudu.

§ 43. Järelevalve korraldamine toidu Eestisse toimetamisel ja ekspordil ning järelevalve teostamise koht

(1) Toidu Eestisse toimetamise korral teostatakse järelevalvet selle nõuetekohasuse üle ainult imporditava toidu suhtes.

(2) Toidu importimise korral teostatakse järelevalvet selle nõuetekohasuse üle üldjuhul sihtkohas.

(3) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 2 nimetatud juhul teostatakse toidu järelevalvet piiripunktis.

(4) Sellise teabe puhul, mis annab alust kahtlustada imporditava toidu mittenõuetekohasust või ohtlikkust, või muu põhjendatud vajaduse korral teostatakse toidu järelevalvet piiripunktis.

(5) Järelevalvetoiminguid toidu sihtkohas teostavad Veterinaar- ja Toiduameti ning Tervisekaitseinspeksiooni järelevalveametnikud vastavalt käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud pädevusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul kontrollivad Veterinaar- ja Toiduameti järelevalveametnikud piiripunktis toiduga kaasasolevaid dokumente ja toidu vastavust nendes dokumentides esitatud kirjeldusele ning teostavad vajaduse korral toidu füüsilist kontrolli.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhul kontrollivad piiripunktis toiduga kaasasolevaid dokumente Maksu- ja Tolliameti järelevalveametnikud. Maksu- ja Tolliamet teavitab kontrolli tulemustest Veterinaar- ja Toiduametit.

(8) Eesti päritolu toidu ekspordi korral väljastab asjaomane järelevalveasutus toidu nõuetekohasust tõendava dokumendi, kui sellise dokumendi esitamist nõutakse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvas riigis.

§ 44. Toidu impordist teavitamine

Käesoleva seaduse § 42 lõikes 2 nimetatud juhul tuleb toidu importimisest teavitada vähemalt 24 tundi ette selle piiripunkti järelevalveametnikku, mille kaudu toitu kavatsetakse importida. Teavitamise avalduse näidisvorm avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.»

§ 26. Paragrahvi 47 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Veterinaar- ja Toiduamet teostab järelevalvet kõigis käitlemisvaldkondades, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel.

(2) Tervisekaitseinspeksioon teostab järelevalvet jaekaubandusettevõtte üle, välja arvatud ettevõtte üle, kus tegeletakse hulgi- ja kaubandusega. Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 1 lõike 5 punkti b kohaselt kohaldatakse jaekaubandusettevõtte osa suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 nõudeid, teostab järelevalvet jaekaubandusettevõtte selle osa üle Veterinaar- ja Toiduamet.

(3) Tarbijakaitseamet teostab järelevalvet teabe esitamise kohta kehtestatud nõuete täitmise ning esitatud teabe õigsuse üle jaekaubanduse, välja arvatud toitlustamise etapis.

(4) Veterinaar- ja Toiduamet ning Tervisekaitseinspeksioon teostavad järelevalvet vastavalt käesolevas paragrahvis sätestatud pädevusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 1 lõikes 2 nimetatud materjalide ja esemete üle. Ettevõtte üle, kus üksnes valmistatakse, töödeldakse või turustatakse nimetatud materjale ja esemeid, teostab järelevalvet Tervisekaitseinspeksioon.

(5) Järelevalve käigus hindavad käesolevas paragrahvis nimetatud järelevalveasutused vastavalt oma pädevusele toidu, toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete ning ettevõtte ja käitlemise vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele. Järelevalvetoiminguid tehakse üldjuhul isikut eelnevalt hoiatamata.

(6) Veterinaar- ja Toiduamet ning Tervisekaitseinspeksioon teevad valla- või linnavalitsusega koostööd teabe edastamisel valla või linna territooriumil toimuva avaliku ürituse kohta, kus käideldakse toitu.

(7) Järelevalvet teostatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 882/2004 ja nr 854/2004 ning muude asjakohaste õigusaktide järelevalvet käsitlevate sätete kohaselt.

(8) Põllumajandusminister nimetab kooskõlastatult asjaomaste ministritega Euroopa Liidu õigusaktide rakendamise eest vastutavad pädevad asutused, kontaktasutused liikmesriikidega järelevalvekoostöö koordineerimiseks või muud sellised asutused ja teatab nendest Euroopa Komisjonile juhul, kui selliste asutuste nimetamine on ette nähtud Euroopa Liidu õigusaktis.»

§ 27. Paragrahvi 48:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Järelevalveametnik teostab järelevalvet vastavalt järelevalveasutuse pädevusele kõigis käitlemisvaldkondades ja -etappides, kaasa arvatud toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete üle, kontrollides valdkonda või etappi, mis antud oludes on kõige asjakohasem. Järelevalvet teostatakse samamoodi, sõltumata sellest, kas toit või toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalid ja esemed on

mõeldud tarbimiseks Eestis, Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvas riigis.»;

2)lõike 2 punktist 2 jäetakse välja sõna «toidutooret.»;

3)lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Isik on kohustatud abistama järelevalveametnikku käesoleva seadusega ja teiste õigusaktidega ettenähtud ülesannete täitmisel. Sellise ettevõtte puhul, kus käideldakse üksnes liha, võimaldab käitleja järelevalvetoimingute tegemiseks vajaliku töötamiskoha, töövahendid ja -riided.»;

4)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 13 nimetatud situatsioonplaani ning artiklis 41 nimetatud mitmeaastase kontrollikava koostamist koordineeriv asutus on Veterinaar- ja Toiduamet. Veterinaar- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning kava täitmise aruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruuses sätestatud korra kohaselt.»;

5)täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

« (5¹) Vabariigi Valitsus võib kehtestada järelevalveasutuste vahelise koostöö korra käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud situatsioonplaani ning mitmeaastase kontrollikava väljatöötamiseks.»;

6)lõiked 3¹, 6 ja 7 tunnistatakse kehtetuks.

§ 28.Paragrahvi 48 lõike 3 punktis 3, § 49 lõigetes 1 ja 5, §-s 51 ning § 52 lõikes 2¹asendatakse sõna «käitleja» sõnaga «isik» vastavas käändes.

§ 29.Paragrahvi 49:

1)lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõikest 5 jäetakse välja sõna «toidutoore.».

§ 30.Paragrahvi 50 lõiked 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Inimese tervisele ohtlike asjaolude ilmumise korral on järelevalveametnikul õigus teha ettekirjutus toidu käitlemise ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete valmistamise, töötlemise ja turustamise osaliseks või täielikuks peatamiseks ning kohustada isikut toitu käitlemisest ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjale ja esemeid valmistamisest, töötlemisest ja turustamisest kõrvaldama.

(3) Isiku taotlusel annab järelevalveametnik nõusoleku jätkata käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevust, kui tegevuse peatamise tinginud asjaolud on kõrvaldatud.»

§ 31.Paragrahvi 51²:

1)pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «ohuteadete süsteem» sõnaga «kiirhoiatussüsteem» vastavas käändes;

2)lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Veterinaar- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 35 tähenduses.»

§ 32.Paragrahvi 53:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Referentlaboratoorium käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 33 sätestatud laboratoorium.»;

2)lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) Nõuded referentlaboratooriumile, referentlaboratooriumina tegutsemiseks volituse taotlemise ja andmise korra ning volitamise kriteeriumid kehtestab Vabariigi Valitsus.»

§ 33.Paragrahvi 53¹:

1)pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 53¹. Toidu käitlemine tunnustamata ettevõttes või ettevõttes, millest ei ole teavitatud»;

2)täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

« (3) Toidu käitlemise eest ettevõttes, millest ei ole teavitatud, – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(4) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.»

§ 34.Paragrahvi 53³pealkirja ja lõiget 1 täiendatakse pärast sõna «käitlemise» sõnadega «ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta esitatud».

§ 35.Seadust täiendatakse §-ga 63¹järgmises sõnastuses:

« § 63¹. Sellisest ettevõttest teavitamine ja sellise ettevõtte tunnustamine, kus käideldakse toitu 2006. aasta 1. juulil

(1) Sellisest ettevõttest, kus käideldakse toitu 2006. aasta 1. juulil ja mis sellest kuupäevast alates kuulub teavitamisele ja mida ei ole tunnustatud, tuleb käesoleva seaduse § 7 kohaselt teavitada pädevat järelevalveasutust hiljemalt 2006. aasta 1. novembriks.

(2) 2006. aasta 1. juulist teavitamisele kuuluv ettevõtte, mis on tunnustatud enne nimetatud kuupäeva, loetakse teavitatuks käesoleva seaduse § 7 kohaselt.

(3) 2006. aasta 1. juulist tunnustamisele kuuluv ettevõtte, mis on tunnustatud 2006. aasta 1. jaanuarini kehtinud õigusaktide alusel ja korras, loetakse tunnustatuks alates 2006. aasta 1. jaanuarist kehtivate õigusaktide alusel ja korras.

(4) Enne 2006. aasta 1. juulit tehtud tähtajaline tunnustamise otsus loetakse tingimuslikuks tunnustamise otsuseks käesoleva seaduse § 10 lõike 2 tähenduses.»

§ 36.Seaduse normitehniline märkus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«¹Nõukogu direktiiv 89/398/EMÜ eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 186, 30.06.1989, lk 27–32), viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1–53); Euroopa Komisjoni direktiiv 1999/21/EÜ meditsiiniliseks eriotstarbeks mõeldud dieettoitude kohta (EÜT L 091, 07.04.1999, lk 29–36); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 183, 12.07.2002, lk 51–57), muudetud komisjoni direktiiviga 2006/37/EÜ (ELT L 94, 01.04.2006, lk 32–33); nõukogu direktiiv 89/107/EMÜ toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 040, 11.02.1989, lk 27–33), viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1–53); nõukogu direktiiv 89/396/EMÜ toidupartiide tähistamise ja märgistamise kohta (EÜT L 186, 30.06.1989, lk 21–22), viimati muudetud nõukogu direktiiviga 92/11/EMÜ (ELT L 65, 11.03.1992, lk 32); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 109, 06.05.2000, lk 29–42), viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15–18).»

II. Veeseaduses(RT I 1994, 40, 655; 2005, 67, 512) tehakse järgmine muudatus:

§ 37.Paragrahvi 13¹lõike 2 punktist 5 jäetakse välja sõnad «või toidutooret».

III. Rahvatervise seaduses(RT I 1995, 57, 978; 2005, 24, 179) tehakse järgmine muudatus:

§ 38.Paragrahvi 12 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) toidu ning mineraal- ja joogiveega kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete tootmine;».

IV. Kalapüügiseaduses(RT I 1995, 80, 1384; 2005, 67, 512) tehakse järgmine muudatus:

§ 39.Paragrahvi 17¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kala esmakokkuostuga tohib tegeleda äriregistris registreeritud ettevõtja, kelle kala käitlemisega seotud ettevõtte või selle osa (edaspidi *ettevõtte*) on toiduseaduse alusel tunnustatud või kes on toiduseaduse alusel teavitatud sellisest ettevõttest järelevalveasutust, samuti äriregistris registreeritud ettevõtja, kes on söödaseaduse alusel teatanud järelevalveasutusele kala käitlemisest tema ettevõttes. Kala esmakokkuostuga ei tohi tegeleda ettevõtja, kellel on kehtiv karistus kala ostu või müügi nõuete rikkumise eest.»

V. Riigilõivuseaduses(RT I 1997, 80, 1344; 2006, 25, 185) tehakse järgmised muudatused:

§ 40. Paragrahvist 88¹ jäetakse välja sõnad «toidutoorme või».

§ 41. Paragrahvi 88²:

1) pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «toidutoorme ja toidu» ning «toidutoorme või toidu» sõnaga «toidu»;

2) lõike 1 punktist 4 jäetakse välja sõna «tööstusliku»;

3) lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) mitteloomset päritolu toidu töötlemise ning toidu valmistamise korral – 1500 krooni;»;

4) lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) toiduseaduse tähenduses jaekaubanduse, välja arvatud hulgikaubanduse ja käesoleva lõike punktis 5 nimetatud toidu valmistamise korral – 500 krooni;»;

5) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Järelevalvetoimingute eest ettevõttes või selle osas, kus toimub toidu käitlemine käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 nimetatud käitlemisvaldkonnas või loomset päritolu toidu töötlemine, ei pea käitleja tasuma käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 7 sätestatud riigilõivu.»

VI. Veterinaarkorralduse seaduses(RT I 1999, 58, 608; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

§ 42. Paragrahvi 4 punktist 14 jäetakse välja sõna «, toidutoorme».

§ 43. Paragrahvi 35³:

1) lõike 2 punktidest 2 ja 5 jäetakse välja sõnad «toidutoorme ja»;

2) lõike 4 punktist 2 jäetakse välja sõnad «toidutoorme ja»;

3) lõike 4 punktist 4 jäetakse välja sõnad «toidutoormeks või».

VII. Alkoholiseaduses(RT I 2002, 3, 7; 2006, 21, 162) tehakse järgmised muudatused:

§ 44. Paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Alkohoolse joogi tarbijapakendi märgistusena ei käsitata tarbijapakendile kinnitatud maksumärki ega tarbijapakendile kantud pakendi tagatiraha suuruse märki.»

§ 45. Paragrahvi 31 lõike 1 punkti 6 täiendatakse sõnadega «, kui tunnustamine on nõutav;».

§ 46. Paragrahvi 49:

1) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Alkoholi määratlemise, kirjeldamise ja müügiks esitlemise nõuetele vastavuse üle teostab järelevalvet Veterinaar- ja Toiduamet.»;

2) lõiked 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 47. Paragrahvi 73 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

VIII. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses(RT I 2003, 26, 160; 2005, 39, 308) tehakse järgmine muudatus:

§ 48. Paragrahvi 21 lõikest 6 jäetakse välja sõnad «toidutoorme ja».

IX. Kalandusturu korraldamise seaduses(RT I 2003, 88, 593; 2006, 5, 22) tehakse järgmised muudatused:

§ 49. Paragrahvi 40 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «enne õppepraktika algust».

§ 50. Paragrahvi 41 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks.

X. Taimekaitse seaduses(RT I 2004, 32, 226; 2005, 68, 530) tehakse järgmised muudatused:

§ 51.Paragrahvi 44²lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Väljaspool tööaega toimunud väljakutse, hilinenud kaubasaadetise ooteaja ja lisakontrolli eest võetava lisatasu arvutamisel võetakse aluseks Taimetoodangu Inspeksiooni keskmine personalikulu järelevalveametniku kohta eelmisel kalendriaastal ja transpordikulud. Transpordikulu arvutamisel lähtutakse Taimetoodangu Inspeksiooni ametisõidukite kasutamise keskmisest kulus sõidukilomeetri kohta teenuse osutamisele eelnenud kalendriaastal. Taimetoodangu Inspeksiooni keskmine personalikulu järelevalveametniku kohta eelmisel kalendriaastal ja transpordikulude arvutamisel aluseks võetakse keskmine kulu sõidukilomeetri kohta avaldatakse Taimetoodangu Inspeksiooni veebilehel.»

§ 52.Paragrahvi 45 lõikest 1 jäetakse välja tekst «56 °C/30 min».

§ 53.Paragrahvi 77 lõikest 1 jäetakse välja sõna «toidutoormest.».

XI. Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduses(RT I 2004, 34, 236) tehakse järgmised muudatused:

§ 54.Paragrahvi 3 lõikest 3 jäetakse välja sõnad «toidutoore ja».

§ 55.Paragrahvi 45 lõikes 4 asendatakse tekst «toiduseaduse § 26 lõike 4 alusel kehtestatud erihügieeni eeskirjades sätestatud nõuete täitmise üle» tekstiga «Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.04.2004, lk 206–319), artiklis 15 sätestatud nõuete kohaselt».

XII. Biotsiidiseaduses(RT I 2004, 45, 315) tehakse järgmised muudatused:

§ 56.Paragrahvi 1 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõna «kokkupuutuvates» sõnadega «kokkupuutumiseks ettenähtud».

§ 57.Paragrahvi 38 lõikest 1 jäetakse välja sõna «toidutoormest.».

XIII. Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduses(RT I 2005, 70, 540) tehakse järgmised muudatused:

§ 58.Paragrahvi 1 lõikest 4 jäetakse välja sõnad «toidutoorme või».

§ 59.Paragrahvi 26 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) sort on ohutu taimetervisele, inimese tervisele ja keskkonnale.»

§ 60.Paragrahvi 74:

1)lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu «või paljundusmaterjali» sõnaga «sordi»;

2)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Sertifitseeritakse sordilehte või EL põllu- või köögiviljakultuuride sordilehte võetud sordi seemet ja seemnekartulit, tuntud, riiklikku sordiregistrisse kantud või kaitse alla võetud puuvilja- ja marjakultuuride sortide paljundusmaterjali ning kultiveerimismaterjali.»

§ 61.Paragrahvi 101 lõiget 4 täiendatakse pärast sõnu «aiakultuuride seemne partii» sõnadega «ning paljundusmaterjali».

§ 62.Paragrahv 112 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 112. **Import sordiaretuse, teadustöö, tootmiskatsete või riiklike katsete tegemise eesmärgil**

(1) Seemne- ja paljundusmaterjali partii import sordiaretuse, teadustöö, tootmiskatsete või riiklike katsete tegemiseks on lubatud Taimetoodangu Inspeksiooni väljastatud kirjaliku loa alusel käesoleva seaduse kohaselt selleks õigustatud isikul või asutusel. Kultiveerimismaterjali partii import metsaaretuse, teadustöö või riiklike katsete tegemiseks on lubatud Metsakaitse- ja Metsauenduskeskuse väljastatud kirjaliku loa alusel.

(2) Sordiaretuse, teadustöö, tootmiskatsete või riiklike katsete tegemiseks seemne- või paljundusmaterjali partii importimise loa väljastamise või sellest keeldumise otsuse teeb järelevalveasutus 15 tööpäeva jooksul taotluse ja kõigi otsuse tegemiseks vajalike dokumentide saamisest arvates.

(3) Järelevalveasutus keeldub importimise loa väljastamisest, kui:

- 1) isik või asutus ei ole käesoleva seaduse kohaselt selleks õigustatud;
- 2) seeme või paljundusmaterjal on ohtlik taimetervisele, inimese tervisele või keskkonnale;
- 3) seemne või paljundusmaterjali kogus ei vasta katsete tegemise metoodikale või ületab käesoleva seaduse § 32 lõike 4 alusel kehtestatud piirmäära;
- 4) isik või asutus on esitanud teadvalt valeandmeid;
- 5) isik või asutus on mõjutanud järelevalveametnikku õigusvastasel viisil.

(4) Sordiaretuse, teadustöö, tootmiskatsete või riiklike katsete tegemiseks seemne- ja paljundusmaterjali partii importimise nõuded, importimise loa saamiseks esitatava taotluse sisu nõuded ning loa taotlemise ja taotluse menetlemise korra kehtestab põllumajandusminister.»

§ 63. Paragrahvis 120 asendatakse sõnad «seemnepartiist teavitab isik järelevalveasutust» sõnadega «seemnepartiist teavitab isik järelevalveasutust enne partii jagamist».

XIV. Seaduse jõustumine

§ 64. Käesolev seadus jõustub 2006. aasta 1. juulil.

§ 65. Käesoleva seaduse §-d 46 ja 47 jõustuvad 2007. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Toomas VAREK